

MARIE KAPOUNOVÁ

***Náboženský život v Třešti ve druhé polovině 19. století a v první polovině 20. století.
Kongregace Chudých školských sester de Notre Dame a její působení v Třešti***

Diplomová práce, Pedagogická fakulta/Historický ústav, Filosofická fakulta Jihočeské university, České Budějovice 2012, 123 stran textu, 33 textových, tabulkových, grafických a obrazových příloh (nestránkováno), vložené CD s ústními svědectvími pamětníků

Zásadní změny, které do života české společnosti vnášela 2. polovina 19. a první polovina 20. století, podstatným způsobem ovlivnily rovněž proměnu soudobých náboženských poměrů v zemi a nově též postulovaly i otázku role a významu náboženství v životě postupně se sekularizující společnosti i každého jednotlivce. K pochopení a přiblížení tohoto procesu na konkrétním příkladě malého města na Českomoravské vrchovině se snaží přispět předložená práce slečny Marie Kapounové. Svůj badatelský zájem zaměřila na přiblížení společenských, ekonomických, politických a především náboženských poměrů ve své rodné Třešti, resp. třešťské farnosti ve sledovaném období. Hlavní zájem pak autorka soustředila k přiblížení působení Kongregace Chudých školských sester de Notre Dame ve městě.

Heuristickým východiskem práce kolegyně Marie Kapounové se staly písemnosti uložené v Diecézním archivu Biskupství brněnského v Rajhradě (fondy Biskupská konzistoř, Biskupský ordinariát), Moravském zemském archivu Brno, Státním okresním archivu v Jihlavě (Farní úřad Třešť) a v Archivu Kongregace školských sester v Hradci Králové. Dílčím způsobem autorka využila rovněž ústní svědectví dvou dosud žijících pamětníků (záznam jejich výpovědí je zachycen na přiloženém CD). Rozsah a vypovídací hodnota pramenů se staly určujícím faktorem při vymezení časového rozsahu i věcného zaměření diplomové práce.

Dále diplomantka pracovala s dobovým tiskem a s odbornou literaturou k tématu, jejíž soupis lze pokládat za vyčerpávající, bezpochyby nejvýraznější podněty při zpracovávání kapitol věnovaných školským sestrám poskytly diplomantce tři kvalifikační práce a časopisecké studie Dany Jakšičové, které se zabývají působením školských sester, nejen „notredamek“, v Českých Budějovicích, resp. v českých zemích.

Svou práci si diplomantka rozvrhla do šesti kapitol (dále členěných na několik podkapitol), úvodu a závěru. Nedílnou součástí práce je také rozsáhlý soubor vhodně zvolených a pečlivě zpracovaných textových, tabulkových, grafických a obrazových příloh. První dvě kapitoly pojednání kolegyně Kapounové přibližují na základě literatury dějiny Třeště a římskokatolické církve v českých zemích ve sledovaném období. Třetí a nejrozsáhlejší kapitola práce je pak věnována celkové charakteristice Kongregace Chudých školských sester de Notre Dame a zejména pak jejímu působení v Třešti. Autorka si zde všímá okolností příchodu kongregace do města, založení řeholního domu Marianum a jeho fungování, počtu řeholnic, dále přibližuje jejich společný život v domě a denní řád, vztah k hostitelskému městu i především pak jejich činnost v mateřské školce. I přes určitá omezení daná rozsahem a vypovídací hodnotou pramenů přináší tato část diplomové práce celou řadu velmi zajímavých informací i zcela nových poznatků.

Čtvrtá a pátá kapitola se zaměřují na přiblížení fungování třešťské římskokatolické farnosti prostřednictvím jejich duchovních správců (farářů a kooperátorů), stranou zájmu diplomatky nezůstaly ani třešťské kostely a jejich ekonomické zázemí. Poslední kapitola pak na základě *Knihy náboženských změn* předkládá nástin proměny náboženských poměrů ve farnosti (zejména pro období samostatného Československa). Rovněž tyto kapitoly přinášejí řadu důležitých poznatků k dané problematice, o jejichž rekapitulaci se autorka pokusila v závěru svého spisu.

Ocenění si zaslouží pečlivá práce autorky s prameny a literaturou, celkové rozvržení práce, stejně jako sestavení rozsáhlého souboru příloh, které text práce vhodně doplňují a odlehčují. Po formální stránce je možno práci vytknout pouze nemnohé prohřešky vůči mateřskému jazyku (především některé neobratné či méně zdařilé formulace).

Předložená práce Marie Kapounové splňuje všechny požadavky kladené na diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení stupněm **v ý b o r n ý**.

České Budějovice 28. ledna 2013

doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc.